

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ»

*Незадоволений читацький попит
на вітчизняну книжкову продукцію
у публічних бібліотеках України*

Програма та методика дослідження

КИЇВ 2012

I. Обґрунтування проведення дослідження.

Дослідження інформаційних потреб і запитів користувачів бібліотек має давні традиції. Протягом кількох десятиліть Національною парламентською бібліотекою проводиться вивчення попиту користувачів на книгу. Найбільш цінними результатами цих досліджень є інформація про сучасні читацькі уподобання та матеріали щодо незадоволеного читацького попиту у бібліотеках. Його регулярне вивчення дозволяє простежити динаміку змін читацьких інтересів та уподобань, виявляти зміни у тенденціях читання та функціонування української книги у суспільстві.

Інформація щодо незадоволеного тематичного попиту має подвійне значення. З одного боку вона дає уяву про читацькі інтереси (за окремими галузями знань), дає змогу виявити теми, що є актуальними та популярними в конкретній історичній проміжок часу, з іншого – показує, наскільки цей попит є незадоволеним.

В Україні вивчення незадоволеного читацького попиту носить в цілому прикладний характер, оскільки отримані дані можуть бути використані для більш повного задоволення запитів користувачів.

II. Мета дослідження.

Метою дослідження є актуалізація (оновлення) даних щодо незадоволеного читацького попиту на книжкову продукцію українських видавництв серед читачів публічних бібліотек різних рівнів для задоволення їхніх запитів при поповненні фондів.

Об'єкт дослідження – незадоволений читацький попит на україномовну книгу.

III. Завдання дослідження.

У ході вивчення передбачається:

- здійснити аналіз конкретного та тематичного незадоволеного читацького попиту (за матеріалами зошитів, картотек, журналів обліку);
- створити БД незадоволеного попиту;
- перевірити одержані списки книг, запит на які не був задоволений, на предмет їх видання, перевидання;
- підготувати аналітичний матеріал за результатами дослідження.

IV. Учасники дослідження.

Бази дослідження:

1. Національна парламентська бібліотека України (розробка програми і методики, організація проведення дослідження, узагальнення отриманих даних та підготовка пропозицій).

2. Бази дослідження: Харківська державна наукова бібліотека (ХДНБ), Одеська національна наукова бібліотека (ОННБ), обласні універсальні наукові бібліотеки (ОУНБ), центральні міські бібліотеки (ЦМБ), центральні районні бібліотеки (ЦРБ), сільські філії.

V. Методика дослідження

Вирішення поставлених завдань передбачає застосування таких методів:

1. Аналіз документів (картотек, зошитів, журналів обліку незадоволеного читацького попиту) (додаток 1,2).

2. Підготовка базовими бібліотеками аналітичного матеріалу щодо незадоволеного попиту (див. інструкцію).
3. Створення БД незадоволеного попиту
4. Аналіз узагальнених матеріалів.

VI. Інструкція

Кожна область надає дані по:

ОУНБ, двом районним ЦБС (а саме: дві районних та по три сільські бібліотеки-філії), одній міській ЦБС (а саме: міська ЦБ та по дві бібліотеки-філії). Бази вивчення кожна ОУНБ визначає на свій розсуд.

Конкретний незадоволений попит (додаток 1).

Проаналізуйте, будь ласка, зошит (журнал, картотеку) незадоволеного читацького попиту Вашої бібліотеки за 2010-2011 роки. Якщо такі дані фіксуються у кількох підрозділах (абонемент, читальний зал, галузеві відділи), вони повинні бути попередньо узагальнені. По кожному виду видань за цільовим призначенням (наукові, науково-популярні, довідкові, літературно-художні видання) відберіть по 10-15 вітчизняних книжок, на які читачі отримували відмови найчастіше. Занесіть дані до таблиці.

ОУНБ повинні максимально обмежити включення до таблиці літератури за шкільною програмою.

Тематичний незадоволений попит (додаток 2)

У запропонованому списку необхідно вказати теми, за якими у бібліотеці не вистачає літератури, а вона є актуальною для її користувачів. Для цього потрібно підкреслити вже вказані теми, при необхідності конкретизувавши їх, або додати інші, характерні для Вашої бібліотеки.

Аналітичний матеріал.

Може бути складений у вільній формі, але має включати відповіді на наступні запитання:

Чи вивчається незадоволений попит у Вашій бібліотеці? Які дослідження за цією проблематикою проводилися протягом 2009-2011 років? Які зміни відбулися протягом останніх 4 років у структурі читацького попиту (автори, тематика, жанри)? Яким чином ці вивчення впливають на задоволення інформаційних запитів користувачів?

Чи сприяло задоволенню читацького попиту отримання книг за Державною програмою функціонування і розвитку української мови до 2010 р.? Які з цих книг Ви вважаєте найбільш вдалим надходженням?

Як на формування фонду Вашої бібліотеки впливає отримання обов'язкового місцевого примірника документів? Чи маєте Ви інформацію про репертуар обов'язкового примірника та наскільки повно його отримуєте?

Матеріали прохання надіслати до 10 квітня 2012 року за адресою:

01001, м. Київ, вул. Грушевського, 1, НПБУ, науково-дослідний відділ,
або електронною поштою на адресу: ndv2008@ukr.net або ndv@nplu.org

Розробка програми: Любаренко Л.М.

Тематичний попит

(будь ласка, підкресліть та /або вкажіть самостійно,
літератури за якими темами у бібліотеках недостатньо, а вона є актуальною та
необхідною для Ваших користувачів)

Природничі науки

Фізико-математичні науки

Хімічні науки

Науки про Землю (геодезичні, геофізичні, геологічні та географічні науки)

Біологічні науки

Екологія. Охорона природи

Техніка. Технічні науки

Енергетика. (Енергозберігаючі технології)

Радіоелектроніка. Інформатика

Будівництво

Транспорт

Поліграфія, фотокінотехніка

Харчові виробництва

Легка промисловість

Рукоділья, кулінарія

Сільське і лісове господарство

Рослинництво

Тваринництво

Бджільництво

Медицина. Охорона здоров'я

Народна медицина та методи лікування.

Профілактика різних захворювань

Догляд за хворими

Здоровий спосіб життя. Боротьба із шкідливими звичками.

Раціональне харчування

Суспільні науки в цілому

Соціологія

Статистика

Демографія

Історія. Історичні науки

Історія України,

Історія регіонів України

Всесвітня історія

Етнографія

Народознавство. Звичаї, свята та обряди

Країнознавство.

Українознавство. Звичаї, свята та обряди народу України, та її регіонів

Економіка. Економічні науки

Економічна географія

Світова економіка

Економіка України

Фінанси та кредит

Економіка підприємництва

Економіка галузева

Економіка сільського господарства

Економіка промисловості

Менеджмент

Маркетинг

Політика. Політичні науки

Політична ситуація в Україні, політичні партії, діячі

Громадсько-політичні рухи

Політологія

Право. Юридичні науки

Законодавчі матеріали, коментарі до законів

Держава і право, атрибутика влади, державотворення

Галузі права (Цивільне право, Сімейне право, Кримінальне право, Земельне право,

Міжнародне право, Господарське право, Фінансове право)

Військова справа. Воєнна наука

Збройні сили

Історія армії

Цивільна оборона (захист)

Культура. Наука. Освіта

Культурологія

Освіта. Педагогіка

Фізична культура і спорт

Бібліотечна справа

Філологічні науки

Мовознавство (в т.ч. іноземні мови)

Літературознавство

(в т.ч. історія та теорія літератури, літературна критика на твори укр. та зарубіжних авторів матеріали про письменників)

Художня література

- Українська, зарубіжна,
 - Фольклор, класика, сучасна, твори молодих авторів
 - Пригоди, детективи, історичні, жіночі романи, фантастика фентазі
 - Проза. Поезія. Драматичні твори.
-
-

Мистецтво

Декоративно-прикладне мистецтво

Живопис, скульптура

Кіно. Театр

Художня самодіяльність

Музична літ. (в т.ч. нотні, аудіо та відео видання)

Релігія. Містика. Вільнодумство

Релігієзнавство

Історія релігії та церкви

Релігії світу,

Релігії України (в т.ч. стародавньої України)

Релігійні обряди

Філософія

Логіка

Етика

Естетика

Психологія

Галузі психології (в т. ч. вікова, соціальна, практична, популярна)

Література універсального змісту

(Вкажіть, за якими конкретно темами або галузями знань)

Довідкова

Словники (галузеві, тематичні, тлумачні, двомовні і т.і.).

Довідники (галузеві, тематичні, і т.і.)

Енциклопедичні видання (універсальні, галузеві)
